

Nr 535

Av herr **Rimmerfors m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till nykterhetsorganisationer m. m.*

Under åttonde huvudtiteln i årets statsverksproposition redovisas under anslagsrubriken »Bidrag till nykterhetsorganisationer m. m.» skolöverstyrelsens anslagsäskanden bl. a. avseende det statliga avlöningsbidraget till nykterhetsorganisationernas auktoriserade instruktörer. Dessa äskanden äro föranledda av förenämnda organisationers framställningar till skolöverstyrelsen våren 1955. Skolöverstyrelsen har i sin petitaframställning avseende budgetåret 1956/57 föreslagit, att medel skulle beräknas för avlöningsbidrag till ytterligare två sådana instruktörer närmast avsedda för Motorförarnas helnykterhetsförbund (MHF) och De kristna samfundens nykterhetsrörelse (DKSN). I själva verket hade de olika nykterhetsorganisationerna hemställt om avlöningsbidrag till sammanlagt sju nya instruktörer, varför skolöverstyrelsens nu berörda förslag, som Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen avvisat, innebär en kraftig reducering av vad organisationerna på denna punkt begärt.

Sedan ovan åsyftade framställningar om statsbidrag till nykterhetsorganisationernas verksamhet avgivits, har den nya lagstiftningen om alkoholförsäljningen trätt i kraft och verkningar härav givit sig till känna. Ungdomsfylleriet, vilket starkt och kontinuerligt ökat alltsedan år 1928, har visat sig fortsätta att stiga efter att denna lagstiftning börjat tillämpas. Orsaken härtill torde dock icke enbart ligga i denna lagstiftning och dess tillämpning. Man bör exempelvis icke bortse från sådana orsaksfaktorer, som ligga bakom ungdomsproblemen i allmänhet (de växande ungdomskullarna, urbaniseringen, bostadsbristen, familjens förändrade ställning, brister i uppfostran etc.).

Inför detta allvarliga läge i ungdomsvärlden finner en allt starkare opinion angeläget, att ökade ansträngningar göras från samhällets sida för att förbättra folknykterheten och i varje fall såvitt möjligt förebygga en fortsatt alkoholisering av ungdomen och folket i stort. Ett av de viktigaste och erfarenhetsmässigt mest framgångsrika medlen härvidlag är det samhälleliga stödet åt nykterhetsorganisationerna, särskilt i form av statsbidrag till avlöning av deras instruktörer. Skolöverstyrelsens ovannämnda förslag till ökning av antalet instruktörer synes oss i avvägningen måttfullt och därför i hög grad värt beaktande.

Vad först MHF beträffar är detta förbund stätt i en mycket kraftig utveckling, vilket motiverar att samhället mer än hittills visar sin uppskattning av de från denna organisations sida gjorda insatserna. Såsom trafiknykterhetsutredningen påpekat leder MHF:s mål, trafiknykterhet, även till ökad folknykterhet, eftersom ett ständigt växande antal medborgare genom användning av motorfordon uppträder som motortrafikanter och vikten av nykterhet därmed blir allt fleras direkta angelägenhet. MHF bör därför ytterligare stödjas som ett led i den utbyggnad av nykterhetssträvandena, vilka det otillfredsställande nykterhetsläget påkallar. Ökat stöd kan också motiveras genom hänvisning till förbundets växande inflytande bland ungdomen och alltmer omfattande ungdomsarbete, vilket självfallet är betingat av ungdomens naturliga motorintresse.

I fråga om DKSN kan också konstateras, att denna rörelse visar stark expansionstendens främst beroende på dess friska initiativlust och förmåga att arbeta med nya metoder. Som exempel kan nämnas den just nu pågående s. k. nonstop-mötesserien i Kungshallen i Stockholm med ett upp-båd av de främsta talarkrafter och sakkunniga, som står till buds, bl. a. flera f. d. och nuvarande regeringsledamöter. Detta moderna och uppmärksammade grepp i upplysningsarbetet på alkoholfrågans område torde icke någon annan organisation hittills ha använt. Även rörelsens barn- och ungdomsarbete är under stark utveckling. Det synes oss i hög grad motiverat, att en rörelse med denna ambition till förnyelse av nykterhetsorganisationernas verksamhetsformer och vidgad kontakt med olika folkgrupper stimuleras genom att medel på sätt skolöverstyrelsen föreslagit beräknas till ytterligare en instruktör för denna rörelse. Det bör erinras om att den kommitté, som uppgjorde förslag till den vid 1954 års riksdag beslutade utvidgningen av stödet till nykterhetsrörelsen, räknade med som befogat att DKSN skulle erhålla möjlighet att med statsbidrag avlöna ytterligare två instruktörer utöver de två rörelsen då hade anställda i denna ställning. På grund av MHF:s starka medlemsökning ansåg dock Kungl. Maj:t vid fördelningen av instruktörsbidragen, att av de för DKSN egentligen avsedda bidragen av detta slag ett borde gå till MHF, varigenom DKSN gick förlustig möjligheten att utvidga sin instruktörsstab till fyra befattningshavare.

Med stöd av vad sålunda anförts får vi föreslå,

att medel måtte anslås till avlöningsbidrag till ytterligare två instruktörer för nykterhetsorganisationerna utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit under åttonde huvudtiteln.

Stockholm den 25 januari 1956

Einar Rimmerfors

Filip Kristensson

J. Onsjö

i Osby

Sven Gustafson

Ruben Swedberg

i Göteborg